9e JAARGe. № 116.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.

Voor Soerabaya ℘ jaar *f* 24.– ℘ halfje *f* 12.– ℘ maand *f* 2.–
„ Java. „ do. „ 30.– „ do. „ 15.–
„ Buitenb. „ do. „ 36.– „ do. „ 18.–
„ Europa. „ do. „ 50.–
De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

DINGSDAG 21 MEI 1861.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIEN is *f* 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld,
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

ADVERTENTIEN.

Wordt bekend gemaakt dat met 1e Junij a. s. ter hoofdplaats *Sidho-Ardjo*, een **POSTKANTOOR** geopend zal zijn.

Soerabaya, Namens den Resident,
16 *Mei* 1861. *De Secretaris*,
(762) **Chs. TROMP.**

Op Zaturdag den 25sten dezer,

zal ten bureele van den Resident van Soerabaya,

EENE UITBESTEDING

worden gehouden voor het transport van **300** stuks HOUTWERKEN, van *Tempirak*, district *Kragan* afdeeling en residentie *Rembang* naar *Batavia.*

Nadere informatie te bekomen op gemeld bureau.

Soerabaya, Namens den Resident,
16 *Mei* 1861. *De Secretaris*,
(763) **Chs. TROMP.**

Op Dingsdag den 31sten dezer,

zullen ter stapelplaats te *Sekaran*, in de Residentie *Rembang* gelegen, in het openbaar verkocht worden:

± 1000 stuks **DJATIE BALKEN**

van 3 tot 10 N. ellen lengte.

Nadere informatie te bekomen op het Residentie kantoor alhier.

Soerabaya, *den 7den Mei* 1861.
(721) Namens den Resident,
De Secretaris,
Ch. TROMP.

Op Dingsdag den 4den Junij a. s.

Zullen te *Podjok* nabij *Grissee*, voor rekening van den Lande in het openbaar worden verkocht:

2352 stuks afgekeurde HOUTWERKEN van verschillende dimensien, waaronder 11 MASTBALKEN, afkomstig van de houtstapelplaats te *Boenga.*

Soerabaya, *De Resident*,
13 *Mei* 1861. Namens denzelve:
De Secretaris,
(747) **Chs. TROMP.**

Veiling van doorgekapt kopergeld.

De Resident van Soerabaija maakt bekend dat op *Vrijdag den 14 Junij aanstaande*, bij 's lands pakhuizen te Soerabaija in het openbaar zullen worden opgeveild

400,000 amsterdamsche ponden doorgekapt kopergeld,

waarvan een monster bij de gemelde pakhuizen ter bezigtiging ligt.

De verkoop zal geschieden op de voorwaarden bedoeld in de *Javasche Courant van den 24 April jl.* No. 33.

Soerabaya, *De Resident voornoemd*,
den 2 *Mei* 1861. Namens denzelven
De Secretaris,
(696) Ch. TROMP.

(*Voor de policie.*) De ondergeteekende verzoekt de ingezetenen van de stad en voorsteden van Soerabaija, met referte tot zijne annonce van den 18den dezer no. 39, om de hekken en pilaren, muren en paggers hunner erven en bijgebouwen, die langs de wegen geplaatst, of van daar zigtbaar zijn, binnen den tijd van dertig dagen van af heden gerekend, behoorlijk te doen witten en herstellen, het schilderen dáár, wáár het noodig is, er onder begrepen, en dezelve steeds in eenen netten en zindelijken staat te doen onderhouden, sub poene eener geldboete van *f* 10 tot *f* 50, naar gelang der omstandigheden.

Voorts wordt der gemeente indachtig gemaakt aan het bepaalde bij art. 20 van het policie-reglement (Staatsblad 1829 No. 8) luidende:

„Ieder ingezeten is gehouden, tweemaal daags den „weg voor, op zijde en achter zijn huis of erf, voor zoo „ver daar een publieke weg langs gaat, te doen begieten, „op eene boete, voor de eerste maal, van één gulden en „daarna van drie gulden, telkens dat zulks verzuimd is, „zullende in geval van volstrekte verwaarloozing van deze „bepaling, het door de policie, op rekening van den „bewoner, aanbesteed worden."

Soerabaija, *De Adsistent Resident*
30 *April* 1861. *voor de policie*,
(673) **E. DIBBETS.**

(*Voor het Land.*) De Hoofd Ingenieur, chef der 4de waterstaats afdeeling, maakt bekend, dat op Zaturdag den 25sten Mei 1861, des morgens om 9 ure ten zijnen kantore te *Soerabaija*, in het openbaar zal worden

UITBESTEED:

„*Het* **bouwen van eene rondhouten loods** *met* **sleephelling** *op het Maritieme Etablissement te* „*Soerabaija* volgens bestek en voorwaarden, liggende ten gemelden kantore ter inzage van belanghebbenden.

De Hoofd-Ingenieur voornoemd.
(743) **P. J. G. BEIJERINCK.**

(*Voor het land.*) Naar aanleiding eener van hooger hand bekomen magtiging zal op Zaturdag den 25sten Mei a. s. des morgens ten 8 ure door den ondergeteekende ten zijnen bureele publieke

UITBESTEDING

worden gehouden voor de levering van eene hoeveelheid ongealuind kardoes papier en karton.

Omtrent de voorwaarden dezer uitbesteding kunnen dagelijks van des morgens 8 tot des middags 1 ure (zon en feestdagen uitgezonderd) ten bureele van den ondergeteekende de noodige inlichtingen verkregen worden, alwaar eene opgave der marktprijzen en de voorwaarden der levering dier artikelen ter speculatie van gegadigden ter lezing zal gereed liggen.

De Luitenant kolonel, kommandant der artillerie in de 3de militaire afdeeling op Java.
(718) VAN REEDE VAN OUDTSHOORN.

Watersnood op Java.

Opgave van ontvangen giften ten behoeve der noodlijdenden door den watersnood op *Midden-Java.*

Ontvangen bij 's Lands kas te:

Bantam	*f*	257 80
Buitenzorg	„	56.07
Krawang	„	691.28
Cheribon	„	328.—
Samarang	„	163.85
Soerabaija	„	87.—
Madura	„	563.50
Probolinggo	„	1,425.48
Bagelen	„	26.25
Soerakarta	„	279.—
Madioen	„	170.52
Bandjermasin	„	104.50
	f	4,073.25
Bedrag der vorige opgaven	„	290,782.62⁵
Totaal der tot heden ingekomen opgaven	*f*	294,855.87⁵

Batavia, *De Directeur van Financien*,
den 15*den* *Mei* 1861. J. W. C. DIEPENHEIM.

Transport van Zout naar Java's Noordkust.

(*Voor het land.*) Bij de directie der poducten en civiele magazijnen is van heden af gelegenheid tot inschrijving voor het transport van zout naar *Java's Noordkust* gedurende het jaar 1862, en gedurende de jaren 1862 t/m 1866, op de voorwaarden, welke tot dat einde ter inzage liggen op de residentie kantoren te Batavia, Samarang en Soerabaija, en zijnde onder die voorwaarden opgenomen, de toekenning van 7 % spillage als maximum.

Belanghebbenden worden uitgenoodigd hunne inschrijvingen bekend te stellen bij gesloten billet, voor één jaar en voor vijf jaren, ieder afzonderlijk, onder opgave van hunne langste en definitieve vorderingen, als zullende daarop omtrent de aanneming worden beslist.

De inschrijving wordt gesloten bij de directie der producten en civiele magazijnen op Zaturdag den 8sten Junij 1861, des morgens te tien ure, als wanneer de inschrijvings-billetten zullen worden geopend in het bijzijn van gegadigden, welke mitsdien verzocht worden daarbij tegenwoordig te zijn of gemagtigden te zenden.

De Directeur der Producten en Civiele Magazijnen,
RUTERING.

VENDU DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Woensdag den 22sten Mei 1861.

Bij den heer *Hellendoorn*, in het militair hospitaal te Simpang van meubelaire goederen.

Op Donderdag den 23sten Mei 1861.

Bij *J. W. Kok*, in de kampong Ketapang van diverse goederen.

Op Vrijdag den 24sten Mei 1861.

Bij den heer *D. D. van Boeckholtz*, in de Chin. kamp van diverse goederen. (750)

GEBOORTEN.

Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON T. van Bruningen van Helsdingen, geliefde echtgenoote van

Soerabaya, **W. J. LEYDS.**
21 *Mei* 1861. (777) *Gouvs. onderwijzer.*

Voorspoedig bevallen van eene *DOCHTER*, Dorothea Flissinger, echtgenoote van

Eenige kennisgave. **S. M. POLAK.**
(766)

VENDUTIE

Op Woensdag den 22sten Mei a. s.

bij den heer

HELLENDOORN,

te **Simpang (hospitaal.)**

van

Eene zoo goed als NIEUWE MYLORD *van Oudart*, een span jonge hooge hard loopende WAGENPAARDEN, (Sandelwood) ENGELSCH TUIG, SCHILDERIJEN, BATAVIASCH MEUBILAIR, KASTEN, LAMPEN, enz. (758)

NA AFLOOP der VENDUTIE,

van den heer

J. W. KOK.

Op den 23sten Mei aanstaande

zal precies ten 10 ure.

Bij den arabier Sech Said Bob Said vendutie

worden gehouden te kampong *Baroe* en *Passerkeljil* van TWEE HUIZEN en ERVEN. (757)

OP DE VENDUTIE

van den 24sten Mei a. s.

Zal nog worden verkocht:

Een Massief mahonijhouten UITTREKTAFEL, met 8 Bladen.
Een DO. TOILET met marmerblad en Mécanique WASCHTAFEL.
2 groote KASTEN en 12 STOELEN van Sonnokembang.
Een wortelhouten CASSETTE.
Een paar prachtige MODÉRATEUR LAMPEN.
Een groote SPIEGEL. Een KARPET en ALCATIEVEN.
Een SCHRIJFTAFEL met loketkast.
50 kelders LIJN OLIE, BOTER, HAMMEN.
Witte SUIKER in kleine krandjangs.
HOROLOGIEN, enz.
(779) **D. D. VAN BOECKHOLTZ.**

VENDUTIE ZONDER RESERVE.

Op Maandag den 27sten Mei 1861.

zullen door den ondergeteekende op het gewezen Huurland

Genitrie,

(*Asst. Res. Malang.*)

Openbaar en voor afbraak verkocht worden:

De op dat land staande **Suikerfabriek** en daarbij behoorende **gebouwen, woonhuis,** allen van **steen** opgetrokken en met **pannen** gedekt; - verder de tot de **suikerfabriek** behoorende **inventaris** en hetgeen verder zal worden te voorschijn gebragt.

(731) J. W. BILLE VAN DEN DUNGEN.

Op den 29sten Mei aanstaande.

zal voor het Commissie huis van de heeren

MAC LENNAN & CO.

In de stad door de ondergeteekende des morgens ten half tien ure, op publieke veiling zonder reserve worden verkocht:

De in volle werking zijnde

ARAKFABRIEK DINOIJO.

geheel compleet met voorradige STROOP en BRANDHOUT enz. enz.

De **inventaris** en voorwaarden van verkoop liggen ter inzage op het vendu-kantoor alhier en op de fabriek zelve, die inmiddels dagelijks te bezigtigen is, en waar alle informatien zijn te bekomen bij den eigenaar.

(767) **B. VAN DER ZWAAN.**

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP MACASSAR.

kapitein **Kuller.**

Vertrekt naar **Batavia** via **Samarang** op *Woensdag. den 22sten Mei.*

Adres bij

(769) **W. CORES DE VRIES.**

VERTREKDAGEN DER STOOMBOOT

OENARANG,

KAPITEIN S. VAN HOLSTIJN.

Van BATAVIA naar SAMARANG 1, 16, 31 Mei.
Van SAMARANG naar SOERABAYA 4 en 19 Mei.
Van SOERABAYA naar SAMARANG 9 en 24 Mei.
Van SAMARANG naar BATAVIA 11 en 26 Mei.

De Agenten,

(677) **ADAM & CO.**

Een heer verlangt

bij eene familie een of twee gemeubileerde of ongemeubileerde kamers te huren, liefst in de stad.

Adres lett. **T. B.** onder opgave van condition bij de boekhandelaren,

(778) **LE ROY & CO.**

Iemand, Nederlander van geboorte, een goede hand schrijvende, bekend met de Fransche, Engelsche, Maleische en Javaansche talen, zag zich gaarne geplaatst.

Brieven franco letter **X** bureau Oostpost. (764)

De betrekking van OPZIENER op Watoe Toelies is vervuld. [772]

Ten kantore van de ondergeteekenden ligt voor belanghebbenden disponibel een pakje adres N. K. HOLTIUS.

(759) MATHIEU EBBS RUIJS & CO.

SUIKERONDERNEMING

PEBAIJORAN en KALANGSARIE.

De geannonceerde publieke verkoop der huurregten en vermeerderde INVENTARIS, van bovengenoemde onderneming zal voorloopig geen voortgang hebben.

Namens belanghebbenden,

TIEDEMAN & VAN KERCHEM.

BATAVIA, 10 *Mei* 1861. (760)

TE KOOP

voor *f* 500.--

Een prachtig welluidend **draai-orgel** met **vier rollen,** spelende de nieuwste **Muziek,** pas aangebragt per het schip *CHERIBON*, kapitein COERS.

Te bevragen in het MARINE-HOTEL alhier. (771)

TE KOOP

Een steenen HUIS met pannen gedekt. Te bevragen bij

(775) C. E. BEURLIN.

AMERIKAANSCH MEEL

in blik.

bij

(773) **L. W. van der ZWAAN.**

PAS ONTVANGEN

PER

SOERABAYA PACKET,

100 blikken best, aangemengd Hollandsch **Zinkwit.**

(776) **J. LLOYD & CO.**

TWEEHUIJS & CO.

AAN DE

Kalimaas.

Pas aangebragt van Nederland.

Een partijtje PEKELSPEK in vaatjes van 20 ℔.
id. id. ROLPENS ¼ ANKERS.
id. id. PEKELWORST ¼ ID.
id. id. KETTINGWORST ¼ ID.
id. id. ROOKVLEESCH.

Verschillende keurige INGEZOUTEN GROENTEN in ¼ ANKERS bijzonder geschikt voor huisselijk gebruik alles tot zeer matige prijzen. (770)

Versche Macassaarsche

ROODE VISCHJES.

bij

(774) L. W. VAN DER ZWAAN.

TOKO IN MODES

Regtstreeks uit Parijs ontvangen per het schip

TERNATE,

Een allerprachtigst en smaakvol factuur:

DAMES MODEWAREN,

Bestaande uit:

Witte geborduurde robes van 2 tot 7 volants.
Witte tulen japons met kanten volants.
Gekleurde zijden tulen robes à double jupe.
Robes tarlatan van 3 tot 7 volants.
Barége robes à volants.
Idem à double jupe.
Robes jaconnet van 3 tot 9 volants.
Idem milanaises et petits volants.
Idem organdie in soorten.
Japon à la Garibaldi buitengewoon nieuw, zijnde anglais à 7 volants.
Keurige popeline japons.
Challiq japons in diverse kleuren.
Zijden foulard robes.
Zwarte gros de Naples zijde per *japon* en *per el.*
Rouw japonnen.
Eene keurige sortering *mousseline* voor *kinderjaponnetjes.*
Tarlatan in alle kleuren.
Witte, blaauwe en *rose thibet.*
Witte en *zwarte tule.*
Tule wit met *zwart* doorwerkt.
Zwarte en *witte kant.*
Witte en *zwarte zijden blondes.*
Zwarte zijden mantilles in vele soorten.
Idem kanten.
Gekleurde zijde
Zwarte zijden mantels à la Garibaldi. Deze zijn zeer *elegant.*
Een groote sortering *sorties* voor dames en kinderen.
Geknoopte zijden sortis.
Challiq sortis van wit met *blaauw gemonteerd.*
Idem rose.
Idem. witte challiq, chale rond. Deze modellen zijn door de keizerin van Frankrijk het laatste gedragen.
Keurige opgemaakte *dameshoeden.*
Intérieurs voor *hoeden.*
Allerprachtigste *bal-coiffures* zooals nog nimmer op Java geweest zijn.
Kapsels van chenille in alle kleuren met goud doorwerkt.
Haarnetten in diverse kleuren met goud doorwerkt.
Schildpadden kammen opgemaakt met haarnetten. Bijzonder nieuw.
Bruidskransen in vijftig soorten.
Allerliefste *kinderkransjes.*
Bruidssluijers van zijden blonde geheel gewerkt met vloszijde.
Witte zijden dameskoussen.
Idem fijne fil d'Ecosse.
Goudlederen damesschoenen met rosetten en hakjes.
Zwarte verlakte en *witte satijnen schoenen.*
Jongens- en *meisjesschoenen* met gespen en rosetten.
Witte glacé dames- en *heerenhandschoenen* van Jouvin.
Witte zijden en *satijnen handschoenen.*
Idem zwarte voor heeren en dames.
Zwarte en *witte zijden mitaines.*
Idem zijden kindermofjes.
Heeren en *dames fil d'Ecosse handschoenen.*
Zijden chatilames met kwasten en ringen.
Zephir nouveauté met *goud.*
Gouden ceintures met schuiven.
idem. lederen.
Garnitures voor *japonnen* met *rozetten* en *kwasten.*
Nattes met goud.
Chemisetten met *lint.*
Een groote sortering *Oudinot rokken.*
Fluweelen linten in soorten.
Een groote sortering *zijden linten.*
Diverse soorten *plooilint* met kant.
Galon nouveauté.
Boutons Clothilde.
Waaijers met *bouquetten* en *veêren.*
Wit, zwart en *rose glimmend katoen.*
Zwarte toiletspelden.
Eng. spelden.
Beste naalden in *doosjes.*
Batist lint in *doosjes.*
Brijkokers.
Kinderspeelgoed.

Verders:

Extra fijne *Fransche* en *Eng. odeurs* waarbij is *amandelzeep, haarolie pomade* etc. etc. te veel om alles te noemen.

DE TOKO ZAL OOK DES AVONDS GEOPEND ZIJN.

bij

(768) **M. REMMERT.**

Kaliesosok No. 2.

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN.

Regtstreeks van het Hollowaij etablishment te London.

Het gebruik van dit uitmuntend geneesmiddel in gevallen van waterzucht is, naar wij hooren, met ongeloofelijk goed gevolg bekroond; daar het onmiddelijk op het bloed werkt, voorkomt het, dat de bloedstorting kan plaats hebben in grooter hoeveelheid, dan de huid of melkvaten kunnen bevatten, en door den loop der afgezonderde vochten, zoowel als de circulatie van het bloed geregeld en gelijkmatig te doen plaats hebben, doet het dadelijk den voortgang van eene ongeregelde mengeling ophouden.

De ZALF van HOLLOWAY wordt ook met zeer goeden uitslag gebruikt als middel om door uitwaseming en inzuiging het water te ontlasten, hetwelk reeds in het enge weefsel vergaderd is. Inderdaad, er schijnen geene kwalen te zijn, die aan de uitwerking dezer beide middelen kunnen weerstand bieden.

Ad. *f* 1,— *f* 3,— en *f* 5,— per doos of pot, naar gelang van derzelver grootte, bij

(652) **LE ROY & CO.**

BENOEMINGEN, BESLUITEN enz.

JAVASCHE COURANT

van den 15den Mei 1861 no 39.

No. 97. *Wij* WILLEM III, *bij de Gratie Gods Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.*

Op de voordragt van Onzen minister van Kolonien, dd. 28 Januarij 1861, La. A, no. 11;

Gezien de daarbij overgelegde missive van Onzen Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie, dd. 5 November 1860, no. 1037/26;

Gelet op het Koninklijk besluit van den 6den December 1842, no. 59, zoomede op Ons besluit van den 2den Mei 1859, no. 33;

Den Raad van State gehoord (advies van den 15den dezer, no. 2);

Hebben besloten en besluiten:

Artikel 1.

Het radicaal van Nederlandsch-Indisch ambtenaar wordt verloren:

a. voor personen, door den koning voor de dienst in Nederlandsch-Indië benoemd, die zich binnen den tijd van zes maanden na hunne aankomst in Indië niet hebben gesteld ter beschikking van den Gouverneur-Generaal, om dáár te lande te worden in dienst gesteld;

b. door ontslag uit 's lands dienst.

Artikel 2.

Den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië te magtigen, om personen, die eenmaal 's lands dienst hebben verlaten, wanneer hunne wederplaatsing in 's lands belang wenschelijk wordt geacht, ook weder te beschouwen als bezittende het vroeger door hen verworven radicaal van Indisch ambtenaar.

Onze minister voornoemd is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift tot informatie zal worden gezonden aan den Raad van State.

'S GRAVENHAGE, *den* 18*den Februarij* 1861.

WILLEM.

De Minister van Koloniën,
CORNETS DE GROOT.

Accordeert met deszelfs origineel;
De fd. Secretaris Generaal bij het Ministerie van Kolonien.
J. LOUDON

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, beveelt de Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie (den Raad van Nederlandsch-Indie gehoord), dat deze in het staatsblad van Nederlandsch-Indie worde geplaatst, en dat daarvan, voor zooveel noodig, vertalingen in de Inlandsche en Chinesche talen worden aangeplakt.

Gelast verder alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving van het bovenstaand koninklijk besluit de hand te houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te BUITENZORG, den 14den Mei 1861.

CHS. F. PAHUD.

De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

(Staatsblad no. 34)

Bij koninklijk besluit van den 3den Februarij 1861, no. 78, zijn benoemd tot adspirant ingenieurs van den waterstaat en 's lands burgerlijke openbare werken in Nederlandsch-Indie, P. J. Siedenburg, provinciaal opzigter bij den waterstaat in Drenthe, F. H. van Ermond, provinciaal opzigter bij den waterstaat in Noord Holland, en J. D. Berkhout, opzigter van de derde klasse bij 's Rijks waterstaat.

Civiel-Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, de gouvernements expert te Soerabaija B. P. Martens, thans met verlof in Nederland.

ERKEND EN BENOEMD:

De heer P. Vader, tot wederopzeggens toe, als expert te Soerabaija, voor zoo veel de belangen van het gouvernement betrokken zijn in de expertise van schepen, aldaar met schade aankomende of binnenloopende.

BENOEMD:

Tot secretaris der residentie Banjoemas, tevens vendumeester aldaar, de secretaris der residentie Palembang, C. Boers.

Tot secretaris der residentie Palembang, tevens vendumeester aldaar, de eerste kommies op het kantoor van den adsistent-resident van Benkoelen, J. R. Abegg.

Tot eersten kommies op het kantoor van den adsistent-resident van Benkoelen, tevens notaris en vendumeester aldaar de tweede kommies op dat bureau, E. A. R. L. Baron van Hoëvell.

Tot kontroleur der derde klasse bij het binnenlandsch bestuur op Sumatra's-Westkust, de ambtenaar ter beschikking van den gouverneur te dier kuste G. J. J. Deutz.

Tot griffier bij den landraad der stad en voorsteden van Samarang, de ambtenaar der eerste klasse voor de burgerlijke dienst in Nederlandsch-Indie mr. C. Canter Visscher, thans werkzaam bij het parket van den officier van justitie bij den raad van justitie te Samarang.

Militair Departement.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den kapitein der infanterie J. J. Severijn en den officier van gezondheid der tweede klasse A. H. Kunze.

BENOEMD:

BIJ DE MILITAIRE ADMINISTRATIE.

Tot tweede luitenants kwartiermeester, de fourier F. D. L. K. L. Mugge en de opperwachtmeester G. V. Z. Vissers, beiden van de militaire school te Meester-Cornelis.

OVERGEPLAATST:

BIJ DE MILITAIRE GENEESKUNDIGE DIENST.

Bij het garnizoen te Weltevreden, de officier van gezondheid der eerste klasse G. F. Charlier, van de expeditionaire geneeskundige dienst in de Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo.

Bij de expeditionaire geneeskundige dienst in de Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo, de officier van gezondheid der eerste klasse J. G. X. Broekmeijer, van het groot militair hospitaal te Weltevreden.

BEVORDERD:

BIJ HET WAPEN DER ARTILLERIE.

Tot eersten luitenant bij het personeel, de tweede luitenant D. C. J. A. Ponse, van het personeel.

Marine Departement.

ONTSLAGEN:

Eervol, van het bevel over het gouvernements stoomschip *Kapoeas*, de gezaghebber van genoemden bodem, J. H. Meijer.

BENOEMD:

Tot gezaghebber van het gouvernements stoomschip *Kapoeas*, de eerste stuurman bij de dienst der gouvernements gewapende vaartuigen J. A. Velders.

BELAST:

Met het bevel over de gouvernements stoomer *Bronbeek*, J. H. Meijer.

Met het bevel over de gouvernements stoomer *Boni*, de gezagvoerder van de afgekeurde gouvernements schoener *Anadyomene*, J. H. Vos.

NEDERLANDSCH INDIE.

SOERABAYA, den 21sten Mei 1861.

TELEGRAM.

De mail is Zondag morgen te Batavia aangekomen.

In Nederland zijn de kamers der Staten generaal gesloten.

De opvolger van den gouverneur generaal Pahud is nog niet benoemd.

Z. M. de koning is bij hoogstdeszelfs intogt te Amsterdam met den meesten geestdrift ontvangen.

Aan den kolonel der genie W. C. von Schierbrand, den resident C. van der Moore, den 1e. luitenant adjudant van zijne Excellentie den gouverneur generaal, H W. L Jonkheer de Kock, den kolonel, chef der geneeskundige dienst G. Wassink, den resident Netscher, den heer J. Munnich, directeur der middelen en domeinen Jkhr. Mr. D. A. van Hemert, den regent van Bandong, den inspecteur belast met de leiding der kinakultuur Dr. F. W. Junghuhn, den resident S. van Deventer en den controleur Vollenhoven is de toestemming verleend tot het dragen der versierselen van verschillende door Z. M. den keizer van Oostenrijk geschonken decoratien.

Buitenlandsche politiek is zeer onrustig ter zake der kwestien van Rome, Venetie en Polen.

Keizer Napoleon wil den senaat ontbinden.

Door den Paus is eene allocutie uitgegeven tegen de aanranding van zijn wereldsch gezag, hij zelve is ziekelijk.

Aan Garibaldi is door regerings besluit de titel verleend van *eerste burger van Italie*, hij zelve Caprera verlaten hebbende ziet men met de lente groote oorlogsoperatien te gemoet.

Uit Rusland deelt men mede dat in Montenegro en Warschau volksbewegingen hebben plaats gehad, de militaire magt heeft moeten uiteendrijven en zijn daarbij omstreeks 100 man gedood.

Uit Amerika luiden de berigten meer vredelievend.

Handelsberigten.

Ten gevolge der heerschende politieke verwikkelingen heerscht de markt in eene gedrukte stemming; Frankrijk zal de invoerregten op de granen afschaffen.

Koffij flaauwer $38\frac{1}{2}$ – 38 **Suiker** stil, in **Rijst** hebben eenige afdoeningen plaats gehad 2600 bn. *f* $7\frac{5}{8}$, 4100 bn. *f* $7\frac{1}{2}$, 1500 *f* 8.10. **Thee, Indigo, Huiden**, vast zonder omzet. Tegen 19 April zijn 3711 pr. **Tabak** ex *Pauline* in veiling aangeslagen **Arak** *f* 176.— zonder afdoening.

TELEGRAM.

BENOEMD:

Tot referendarissen bij de algemeene secretarie Peeters, laatst assistent resident der Wester afdeeling Borneo en Mr. G. G. van Harencarspel hoofdkommies en tot tweede kommies J. C. Diemont.

Tot hoofdkommies bij de directie van kultures de eerste kommies B. van Zutphen.

Tot predikant te Batavia, de predikant A. C. van Maarseveen thans te Madioen.

Aangekomen Passagiers.

Met de Ned. Ind. stoomboot *Padang*, kapt. A. Guijot, van Batavia via Samarang: de kapt. der Inf. Landzedel, luit. t/z. 2de kl. Amand, de heeren Smit, Wilson, ten Brummeler, Remmert, van den Kerkhoff, Stuijven en familie, de adj. onder off. van Graauwenhaan en 2 Holl. matrozen.

Met de stoomboot *Oenarang*, kapt. S. van Hulstijn, van Batavia via Samarang: de heeren Baud, Humme, Bouwmeester, Limburg Brouwer, Ramdohr en 1 kind en mevr. van der Linden.

Met Z. M. stoomschip *Admiraal van Kingsbergen*, kapt. luit. t/z. 1ste kl. Buloo van Banjermassing: de offic. van adm. Punthuwiel en de luit. t/z. 2de kl. Gabu.

— Jongstleden Zaturdag, den 18den dezer, ontviel door den dood aan de stad Soerabaja een harer waardigste ingezetenen, de Hoog Edel Gestrengen Heer PAUL FRANÇOIS CORNEILLE VREEDE, luitenant kolonel, directeur van den Artillerie-constructie-winkel alhier.

Den volgenden morgen werd zijn stoffelijk overschot met de gebruikelijke militaire eerbewijzen ter laatste rustplaats gebragt, maar meer dan dit uiterlijk huldebetoon getuigde het aanzienlijk aantal deelnemenden, die, zigtbaar aangedaan, den lijkstoet vergezelden, hoe hoog de overledene in de schatting van allen staat aangeschreven, wiens verdiensten door den Wel Eerwaarden heer VAN STEEDEN vervolgens in eene treffende lijkrede werden herdacht.

Geboren te Tilburg op den 16den Mei 1812, in militaire dienst getreden den 11den December 1830, werd bij den 23sten November 1833 benoemd tot 2den luitenant der Artillerie, uit welken rang hij, bij den tragen gang der promotien in het Nederlandsche leger te dien tijde, eerst dertien jaren later, den 9den December 1846, opklom tot dien van eersten luitenant. Niet lang daarna — den 14den April 1848 — ging hij als kapitein bij hetzelfde wapen in het Indische leger over en werd, na den 20sten Januarij 1849 op Java te zijn aangekomen, terstond als onder-directeur geplaatst bij den Artillerie-constructie-winkel te Soerabaja.

Sedert 19 September 1854 tot Majoor-directeur en 19 Junij 1858 tot luitenant-kolonel benoemd, wist hij, als chef van genoemd etablissement, door zijne bekwaamheid en minzaamheid in bijzondere mate de achting en toegenegenheid zijner inferieuren te winnen.

Het onderscheidingsteeken van den gesp, dat hem voor vijf en twintigjarige dienst als officier mogt ten deel vallen, werd opgeluisterd door het metalen-kruis en de orde van Karel III van Spanje, die de borst van den brave wegens vroege verdienste versierden.

Zijne trouwe pligtsvervulling in de dienst van den lande was slechts de uitdrukking van zijn adel als *mensch*, die hem evenzeer een liefhebbend en verstandig huisvader, een algemeen gezien lid der maatschappij en een krachtig bevorderaar van nuttige en weldadige instellingen (*) deed zijn.

— Wij vernemen met genoegen dat onder het bestuur van den nieuwen Resident van *Pasoeroean* niet meer — als onder dat van zijn despotieken voorganger — van Europesche reizigers een pas wordt gevorderd, voor de reis van de hoofdplaats naar Malang.

BATAVIA. — Van Gouvernementswege is publiek uitbesteed:

a. de overvoer van 's Gouvernements specerijen en andere producten van de Molukken, alsmede van sapanhout van Bima, Sumbawa en Kamboe naar Java, gedurende de jaren 1861/6 tegen *f* 40 per koijang;

b. de leverancie van rijst op Amboina, Banda en Ternate, gedurende hetzelfde tijdvak, tegen *f* 8 de pikol.

— Naar wij vernemen heeft de heer Buschmann, gezagvoerder der Bremer bark *Etha*, op zijne reis herwaarts eene voor het bloote oog zigtbare komeet ontdekt. Zij is nu nog vrij helder, ofschoon zij in licht eenigzins is afgenomen, doch bezit, ook door den kijker gezien, noch kern noch staart.

Den 9den Mei bevond zij zich des avonds te 9 uur eenige graden onder Jupiter, op ongeveer 136°,5 regte opklimming en 27°,7 Noorder declinatie. Hare beweging is in de rigting naar Regulus. Voor het bloote oog laat zij zich slechts met moeite van eene vaste ster onderscheiden, doch een tooneelkijker is voldoende om haar nevelachtig voorkomen te verraden.

— Uit de verhooren, afgenomen gedurende het jaar 1860 aan personen, die op de eene of andere wijze in Nederlandsch-Indie aan de handen van zeeroovers zijn ontsnapt, blijken weder eenige wetenswaardige bijzonderheden omtrent laatstgenoemden.

De eilanden Solok, Balangini, Taweh-Taweh en Magindanao worden voortdurend genoemd als de punten, van waar hunne uitrustingen uitgaan.

Niettegenstaande het station van een Spaansch oorlogsschip bij Solok hebben toch roovers de middelen weten te vinden om ongestoord zee te kiezen.

De herhaalde tuchtigingen echter, welke de roovers in den Indischen archipel hebben ondergaan, en het bewustzijn der voortdurende waakzaamheid en nabijheid van stoomschepen, die met hunne beknissing zijn belast, hebben eenen gewigtigen indruk in den Solokschen archipel achtergelaten, zooals o. a. blijkt uit de belangrijke vermindering, merkbaar in het aantal hunner togten, en uit de omstandigheid, dat, terwijl zij vroeger steeds in dezelfde rigting uitgingen, zich zorgeloos ophielden op die punten, welke voor het oogenblik hun de meest voordeelige kansen opleverden of wel zich verspreidden naar mate de gelegenheid zich daartoe aanbood, zonder voorzorgen te nemen of schijnbaar aan gevaar te denken, thans hunne togten de kenmerken dragen van eene meer stelselmatige uitvoering om de hun bekende gevaren te ontwijken, en van eene zekere overhaasting, ten einde aan vervolging zooveel te zekerder te ontkomen.

Terwijl de weg, welke vroeger door hen werd gekozen, doorgaans beoosten Celebes was, om daardoor als het ware den geheelen archipel bij het doorwaaijen der oostmousson naar willekeur te kunnen bereiken, nemen zij nu hunnen weg door straat Makasser, waarvan het noordelijke gedeelte, door inlandsche staten begrensd, hen minder aan het gevaar van ontdekking blootstelt.

De gewesten, die regtstreeks onder Nederlandsch bestuur staan en vroeger niet minder dan die, welke nu nog door inlandsche vorsten geregeerd worden, van hunne rooverijen te lijden hadden, worden nu zorgvuldig vermeden, waaruit men mag besluiten, dat de zeeroof uit een belangrijk gedeelte van den archipel is verdreven.

Naarmate echter de zeeroof zich meer in moeijelijk te geraken punten terugtrekt, en de rooverspraauwen, die zich nog in deze zeeën wagen, haren koers door meer afgelegene vaarwaters kiezen, vermeerderen ook de bezwaren, om de roovers te achterhalen. Aangevoerd door hoofden, die in deze zeeën bekend zijn, weten zij zeer goed, dat oponthoud hun verderf zal worden; weshalve, zoolang de praauwen roovende blijven, zij zich met haast van de eene plaats naar de andere begeven, zorgvuldig de rigting kiezen, waarin zij het minst in het oog moeten vallen en in den regel verdwenen zijn, alvorens de bevelen tot hunne vervolging kunnen worden uitgevoerd.

Een opmerkelijk voorbeeld van de overhaasting, waarmede de roovers thans hunne togten trachten te volbrengen, levert de Solokche zeeroovers-vloot op, waarvan het eerste berigt harer verschijning in het noordelijk gedeelte van straat Makasser, omstreeks de helft der maand Maart 1860 te Koetei bekend werd.

Nog in het begin van April hielden die praauwen zich, blijkens te Makasser ontvangen berigten, gedurende een of twee dagen te Tanahkeke op, waarna zij eenen korten tijd zich wisten schuil te houden en daardoor aan de bekruissing der oorlogstoomschepen van het station der wateren van Celebes ontsnapten.

Den 21sten April vertoonden zich 9 praauwen van dezelfde vloot bij Sapoedi en landden op dat eiland en op den Oosthoek van Madura. Reeds den 23sten daaraanvolgende waren zij van daar weder verdwenen, en zoo als later bleek, naar de Zuidkust van Borneo overgestoken, die ze op de hoogte van Sampit bereikten.

Deze kust om de West langs loopende, hielden zij zich in het begin van Mei bij Poeloe-Boeal of Koempal op, en in

---

(*) b. v. als president der plaatselijke directie van het jongensweezengesticht alhier en van het koninklijke Instituut van Ingenieurs, afdeeling Oostelijk Java.

het midden dier maand in de Karimata-passage, roofden in het laatst van Mei een aantal menschen op de Tambelang-, en in het begin van Junij op de Natuna-eilanden, en stevenden zonder verder oponthoud om de Noord-Oost, vermoedelijk regtstreeks naar Solok terug.

Wanneer men daarbij in aanmerking neemt, dat hunne vaartuigen in den regel slechts voor korten tijd van water zijn voorzien en telkens gekalkt moeten worden om zee te kunnen bouwen, dan blijkt, dat deze togt met buitengewonen spoed is volvoerd.

Wat aangaat de zeeroovers-vestigingen op het eiland Flores, die, zoo als bekend is, in onmiddelijk verband staan met de Soloksche eilanden, en als de steunpunten in dezen archipel der van daar uitgaande roovers-uitrustingen moeten beschouwd worden, is gedurende het jaar 1860 geen berigt ingekomen, waaruit regtstreeks kan worden afgeleid, dat zeeroof door op Flores gevestigde of van daar uitgeruste praauwen zoude zijn gepleegd, ware niet door het berigt, in de maand December aangebragt door eenen van het eiland Sailoos gevlugten inlander, aanleiding gegeven tot de ontdekking van het roofnest op evengenoemd eiland.

De zeerooverspraauwen, welke zich tijdelijk op Sailoos ophielden, waren allen van Rioem op Flores afkomstig, en schijnen die plaats te hebben verlaten met het doel, om naar Solok terug te keeren.

Een togt van Z. M. stoomschip *Reijnier Claeszen* in de maand Mei 1860 tot het inwinnen van berigten langs de Noordkust van Flores deed vermoeden, dat de zeeroovers zich meer en meer aan een gedeelte der bevolking van genoemd eiland hadden aangesloten. Geene enkele rooverspraauw werd aldaar aangetroffen.

Evenmin is zeeroof ontdekt in de eilanden-groep ten Zuid-Oosten van Salijer.

De zeeroovers in straat Banka oefenen meermalen hun bedrijf uit in enkele, kleine praauwen, gevoerd door inlanders van Lingga en meer bepaaldelijk van Singkep afkomstig. Zij staan dus in niet het minste verband met de zeeroovers van Solok of Flores; buitendien, hoewel zij veel stoutheid in hun misdadig bedrijf aan den dag leggen, houden zij zich niet op met menschenroof, en onderscheiden zich daardoor geheel van de eerst bedoelden. Hoogst moeijelijk zal het altijd blijven die kleine vaartuigen, welke zich in alle kreeken en rivieren der kust van Sumatra weten te verbergen, op te sporen, te meer zij in het uiterlijk nagenoeg overeenkomen met vaartuigen in straat Banka in gebruik.

Behalve de Solokpraauwen en diegenen, die meer bijzonder op menschenroof zich toeleggende, de zekere bewijzen hunner misdaad met zich omvoeren, is het meer dan vermoedelijk, dat in vele gevallen ook handelspraauwen of wel zoogenoemde tripangvisschers zich op verschillende punten van den archipel van zeeroof schuldig maken.

In den regel zijn dergelijke vaartuigen van passen hunner inlandsche vorsten voorzien.

Het is ontegenzeggelijk, dat de Soloksche zeeschuimers door hun voorbeeld en hunnen verderfelijken invloed op de plaatsen, die met hen in gemeenschap staan, aan de neiging, welke tot den zeeroof in dezen archipel bestaat, nieuw voedsel geven, en de reeds gevestigde zeeroovers-schuilplaatsen door het verkeer met Solok als het ware aanmoedigen en versterken.

— Ten vervolge van ons nommer 37, van 8 Mei jl., kan omtrent den stand van zaken in de Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo het volgende worden medegedeeld:

De omstreken van Martapoera werden in de laatste helft van de maand April dikwerf bezocht door benden van 20 tot 40 muitelingen, die de bevolking wilden plunderen. In den aanvang gaf dit aanleiding tot verloop der kampongs; maar door de goede maatregelen van den adsistent-resident van Martapoera, die telkens bij iedere tijding van naderende benden bevolkings-patrouilles onder den regent of het districtshoofd, versterkt door eenige verkleede soldaten, op hen afzond, gelukte het, de roovers herhaaldelijk te ontmoeten en afbreuk te doen, waardoor het vertrouwen in onze kampongs terugkeerde.

Te Martapoera zijn opgehangen twee moordenaars van Kalangan, waaronder de pangeran Kasoema Ningrat, zoon van een der vorige rijksbestierders, die bij de moorden van Kalangan de bevolking mede had aangevoerd. Verscheidene andere zijn tot mindere straffen veroordeeld.

Na den mislukten vijandelijken aanval op Benoea Rantau schijnt Soeta Karsa het district Mergasari verlaten te hebben. Hij heeft zich vermoedelijk aangesloten aan de vijandelijke magt om Kadangan. Intusschen is men van onze zijde voortgegaan, om de padivelden der opstandelingen te vernielen.

Te Amoenthaij werden op 14 April jl. met den strop gestraft het districtshoofd van Negara, de hadji Joesoep het hoofd van Paramasan Amandit, met name Djaja Pati en een kamponghoofd van Amawang, Soera Daras, allen wegens heulen met den vijand en verraad.

Dewijl de bevolking van Pakoe, Dajoe en Patai in den laatsten tijd te lijden had van benden roovers, die, gedetacheerd van de hoofdmagt van Antasari, die streken onveilig maakten, werd er van uit Tamiang Laijang op den 18den April eene kolonne van 50 man en 1 mortier naar Karau (waar die bende zich vereenigde) gezonden. Op den 24sten keerde zij terug zonder vijandelijkheden van eenig belang te hebben ondervonden. Het berigt onzer nadering was voldoende om den vijand op de vlugt te jagen.

Bij het stroomafwaarts gaan van de *Bali*, in vereeniging met den sleper *Kapitein van Os*, is eene verkenning met laatst genoemd vaartuig gedaan tot in de Ajoe-rivier. Men vond daar eenige palissaderingen, welke door eenige vijanden verdedigd werden, die echter spoedig voor het vuur der *van Os* op de vlugt sloegen. De woningen dezer opstandelingen en een voorraad padi werden verbrand.

De tijdingen bevestigen zich, dat Antasari met eene geringe magt van 150 à 200 zich ophoudt in de versterkte kampong Tongka aan de boven Mantalat. Door den verren afstand dezer plaats en de onbevaarbaarheid der Mantalat-rivier voor sloepen, is het moeijelijk eene militaire operatie tegen deze vijandelijke magt te ondernemen.

Den 5den of 6den Mei zoude echter met eene magt van gewapende kampongsbewoners van de Bekompaij, tegen Tongka langs de Mantalat geageerd worden, terwijl eene kolonne Stongers, versterkt door eenige troepen, over Ringkau katan derwaarts zal trachten te komen. Zoo de waterstand het toelaat, zal deze beweging door de *Beni* en den sleper *van Os* van de Barito-zijde worden ondersteund.

Van de Kapoeas blijven de tijdingen zeer goed. Eenige bewoners dezer rivier hebben zich gevestigd aan den communicatie-weg tusschen de Barito en Kapoeas met het doel, om, zoo Antasari, uit de kampong Tongka verdreven, welligt naar de Kapoeas wil vlugten, hem daar aan te houden en zoo mogelijk te dooden.

Van Kahaijan zijn de tijdingen insgelijks zeer gunstig. Het hoofd Radhen Singa Pati der beneden-Kahaijan, naar de boven- en midden-Kahaijan gezonden, om de hoofden aldaar tot onderwerping aan te manen, is teruggekomen met het berigt, dat allen beloofd hebben, na den padi-oogst hunne onderwerping bij den militairen kommandant van Kahaijan te komen, aanbieden.

Van den inval der Koetinezen is niets verder bekend, dan hetgeen reeds vermeld is. De resident heeft het evenwel niet ondienstig geoordeeld, om nog eene laatste aanmaning aan Soera Pati en de hoofden van Lahey en Thewé te zenden, om zich te onderwerpen, in de hoop, dat zij die onderwerping bij den adsistent-resident van Koetei aanbieden, en welligt door dezen kunnen overgehaald worden, om mede tegen Antasari aan de Mantalat op te trekken.

De gezondheidstoestand der troepen is door de kentering van het weder en de vele vermoeijenissen minder goed dan vroeger; doch niettemin nog voldoende te noemen.

De officieren bevinden zich betrekkelijk minder wel.

REMBANG. — Ten vervolge op het voorkomende in ons nommer van 4 Mei jl. kunnen wij thans mededeelen, dat de ziekte onder de buffels, het gewone miltvuur, aan het afnemen is. Deze ziekte is veroorzaakt door schadelijke uitdampingen, welke bij den overgang van de natte in de drooge mousson in moerassige streken dikwijls wordt aangetroffen. De veearts in de tweede afdeeling heeft een plaatselijk onderzoek bewerkstelligd en de noodige geneesmiddelen en voorschriften gegeven.

BALI. — De gecommitteerde voor de zaken van Bali en Lombok heeft zich den 20sten April naar Boeleleng begeven ten einde zich persoonlijk te overtuigen van de werking der nieuwe regeling van zaken, in de maand December van het vorige jaar aldaar in het leven geroepen. In de dessa's Djagaraga, Boengkoelan, Sangsit, Parasoekan, Toekad Moengga, Tamboekoes, Bandjar, Patemoen en Rengatoelan werd hij met de verschuldigde eer ontvangen en getuigde de hartelijke ontvangst door de hoofden van hunne ingenomenheid met ons bestuur.

Allen wenden hunne beste pogingen aan om onze goede bedoelingen bevorderlijk te zijn en eenen gewenschten stand van zaken bestendigd te zien.

De rijstvelden stonden in het geheele landschap voortreffelijk en beloofden een zeer ruimen oogst. Aan wegen werd druk gearbeid en over vele riviertjes, die men vroeger moest doorwaden, liggen thans bruggen. Met de vaccine bleef men steeds ingenomen.

(*J. C.*)

CORRESPONDENTIE.

Mijnheer de Redacteur!

Een staaltje van despotisme heb ik mede te deelen, dat zijn weêrga niet heeft.

Ruim één jaar geleden werd de aankap en verkoop van djattiehout hier verboden, omdat de regten van het Gouvernement op djattiehout niet genoeg beschermd werden. Intusschen is er op geene andere wijze in de algemeene behoefte aan hout voorzien en wordt met de meeste gestrengheid tegen het aankappen van hout gewaakt.

Het is moeijelijk u een juist denkbeeld te geven van de nadeelige gevolgen, die deze maatregel voor het algemeen heeft. Fabrieken, pakhuizen, woonhuizen, karren, praauwen, in één woord alles waarvoor hout benoodigd is, kan niet gemaakt of gerepareerd worden; zelfs de zoo noodige reparatien van de Protestantsche kerk kunnen niet voleindigd worden.

Vele landhuurders requestreerden om aankap van djattiehout tegen afstand van $^{1}/_{5}$ aan het Gouvernement op dezelfde voorwaarden als de Gouvernements-gunstelingen hout kappen. Slechts één verzoek werd toegestaan en de andere landhuurders en verdere ingezetenen blijven verstoken van timmerhout, hoe groot de behoefte daaraan ook is.

Voor alle standen heeft de genomene maatregel schromelijke gevolgen; ja! uit totaal gebrek aan djattiehout worden helaas vele vruchtboomen omgekapt, en vooral dit drukt op den kleinen man.

Velen meenen dat alles aan den directeur der kultures, die een bekend tegenstander is van vrijen arbeid, moet worden geweten, en dat hij in het geheel sluiten, gedurende geruimen tijd, der djattie-bosschen een middel zoude gevonden hebben, om den landverhuur in het geheim tegen te werken, want wat baat het gronden te hebben, als de middelen ontzegd worden om gebouwen, fabrieken en transportmiddelen te vervaardigen.

Het zoude onverantwoordelijk zijn van het Gouvernement om den tegenwoordigen toestand langer te bestendigen en aan de inzigten van eenen Directeur van kultures, het welzijn van duizenden op te offeren. Want niet alleen de *Europesche* ondernemers lijden groote schade, maar de duizenden *inlanders* die hout kapten, vervoerden en verwerkten, moeten maar een ander heenkomen zoeken. Er bestaat nu weder een goede gelegenheid om hier aan een gunsteling een hout-contract te geven, en door middel daarvan het geheele publiek te exploiteren. Naar mijn inzien toch is een zoogenaamd hout-contract niets anders, want niet alleen dat het Gouvernement $^{4}/_{5}$ van het hout aan gunstelingen afstaat, maar zij domineren ook de houtmarkt, daar het publiek uit directe behoefte gedwongen wordt het hout duur te koopen.

Waarom aan den één $^{4}/_{5}$ van het hout, dat hij kapt, toegestaan en aan een ander volstrekt niets.

De hier genomen maatregel, waaruit groot gebrek aan hout is ontstaan, verwekt bij Europeanen en Inlanders veel ontevredenheid, en het is veler wensch, dat geene directeuren der kultures of andere hoofdambtenaren uit het geslacht der Droogstoppels worden gekozen, die straffeloos het welzijn van een geheel publiek op het spel zetten.

Een inwoner van Solo.

Het stuk uit *Ambon* van een *oogkostganger*, is van te plaatselijk belang om te worden opgenomen. Intusschen bevelen wij ons aan voor andere bijdragen, door den geachten schrijver ons toegezegd.

Erfgenaam dari Boedel **Saripa Amina binti Pangeran Said Hassan al Habassij**, kasi bertaoe, Erfgenaam sekaliaan soeka Boedelkamer di Batavia mendjadi kwasa mendjalanken sekalian Perkara Boedel **Saripa Amina**, sebab ada perkara di Raad Sourabaija dari Boedel **Pangeran Said Hassan al Habassij**. Erfgenaam soeka Boedelkamer pareksa dan kasie djalan begimana njang moesti, dan laen laen perkara joega dan biekeen Selesé itoe Boedel mendjadikan wang Samoea.

(780) SOURABAIJA, tangal 21 Mei 1861.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	Vlag	Naam van het Schip	den Gezagvoerder.	Grootte van 't schip in Lasten.	van waar gekomen.	wanneer gezeild.	welke plaats aangedaan.	werwaarts bestemd.	Agenten.
Mei 19	Ned. Ind.	St. Padang.	A. Guijot.		Bat. en Sam.		geen	Soerabaija.	W. Cores de Vries.
„ —	Gouvt.	„ Bennett.	H. Bloemink.		Banjermassin.		„	„	geen
„ —	Z. M.	„ Ad. v. Kinsbergen.	Lt. t/z. 2e k. Peloo.		„		„	„	„
„ —	Z. M.	Rembang.	Lt. t/z. 1e k. T. J. Abresch.		„		„	„	„
„ —	Ned. Ind.	Ataif.	S. Al. b. Achm. Baasa.		„		„	„	Gezagvoerder.
„ —	„ „	Krabbe.	Mardam.		Pasoeroean.		„	„	geen.
„ —	„ „	Charles.	Kamaralie.		Grissee.		„	„	„
„ —	Nederl.	Vrienden trouw.	D. Grevelink.		Samarang.		„	„	Kopersmit.
„ —	Ned. Ind.	St, Oenarang.	S. van Hulstijn.		Batavia.		„	„	Adam & Co.
„ —	Eengelsche	Miletus.	J. M. Dowall.		Melbourn.		„	„	Gezagvoerder.
„ —	Nederl.	Alexander.	A. Dekker.		Macasser.		„	„	B. Kopersmit & Co.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Mei 18	Nederl.	Doggersbank.	T. Mammers.	Nederland.
„ —	Ned. Ind.	Kaltamool Maaspaudan Ths. Herud. Balgis.	Said Mohamat bin Alie Sahap.	Palembang via Boender en Batavia.
„ —	„ „	Tatas Banjermassing.	Sarief Mohamat.	Bezoekie via Pasoeroean.
„ 19	Nederl.	Cornelia Hendrika.	J. van der Meulen.	Ternate.
„ —	„	Postillon.	W. V. Someren Grève.	China.
„ —	Z. M. St.	Etna.	Luit. t/zee 1 kl. A. Palm.	Koers stellende om de Oost.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsche	Hendrika.	Bonn.	Nederland.	J. F. van Leeuwen & Co.
„	Sicilie.	Schol.	Macasser.	„ „ „ „
„	Maasstroom.	Mellema.	Nederland.	„ „ „ „
„	Delft.	van Sielkerten.	„	Fraser Eaton & Co.
Pruissische	Ferdinand Brumm.	C. Voss.	Onbepaald.	„ „ „ „
Nederlansche	Rhijnvis Feith.	Lammert.	„	„ „ „ „
„	Cortgene.	D. Dunlop Dz.	Rotterdam.	Anemaet & Co.
„	Ternate.	T. Cars Tz.	„	„ „ „
„	Maria Diederika.	van Marion.	Nederland.	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
„	Vrienden Trouw.	Groerlink.	„	B. Kopersmit & Co.
„	Alexander.	Dekker.	„	„ „ „ „
„	Soerabaija Packet.	Olivier.	„	Hill Broekman & Co.
Engelsche	Miletus.	Mc Dowell.	China.	„ „ „ „
„	Scotch Lassie.	Kennedy.	Onbepaald.	„ „ „ „

Aan- en Uitvoer te Soerabaija van den 21sten Mei 1861.

AANVOER.

Van Nederland via Batavia per het Ned. schip *Soerabaija, Packet*, gezagv. OLIVIER.

32 kn. manufacturen, 2 kn. lantaarns, 15 kn. blik, B. KOPERSMIT & Co; 6 kn. papier, 12 kn. manufacturen, 25 kn. wijn, SCHIMMELPENNINCK & Co; 40 kn. wijn, 20 vs. boter, 25 coll. provisien, ANEMAET & Co; 100 vs. meelie, 16 coll. manufacturen, 100 ks. kaas MC LENNAN & Co; 19 kn. manufacturen, 21 kn. cognac, 1 wagen, ORDER; 100 manden bier, P. KERVEL & Co; 12 coll. manufacturen, E. TEN BRINCK & Co; 125 coll. manufacturen, ARNOLD & ZONEN; 15 kn. en 116 vn. ijzer, 85 kn. zink, 100 blikken zinkwit, 41 coll. provisien en dranken, HILL BROEKMAN & Co; 16 coll. verfwaren, J. BOYER 100 kn. aardewerk, B. VAN LEEUWEN & Co; 40 vs. boter, KARTHAUS & MELCHERS; 15 coll. manufacturen, MATHIEU EBBS RUIJS & Co; 5 coll. ijzer en dito werk, VAN LAKERVELD & Co.

Marktprijzen.

SUIKER ƒ $15^{3}/_{4}$ @ ƒ 16.—
ARAK per legger ƒ 53.—
WISSELKOERS ƒ $100^{1}/_{2}$.—

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO. TE SOERABAYA.